

Proč se říká...?

- vzít nohy na ramena •
- ruku na srdce •
- viset na vlásku •

... lidské tělo v **úsluvích**

Petr Kostka

Ilustroval Josef Pospíchal

FRAGMENT

Proč se říká...?

Vzít nohy na ramena

– lidské tělo v úslovích

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Petr Kostka

Proč se říká...?

Vzít nohy na ramena – lidské tělo v úslovích – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Petr Kostka

Proč se říká...?

- vzít nohy na ramena •
- mít za ušima •
- viset na vlásku •

... lidské tělo v **úslovích**

Ilustroval Josef Pospíchal

FRAGMENT

Jakubovi a Kryštofovi

Text © Petr Kostka, 2022

Illustrations © Josef Pospíchal, 2022

ISBN tištěné verze 978-80-253-5927-3

ISBN e-knihy 978-80-253-5952-5 (1. zveřejnění, 2022) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-253-5953-2 (1. zveřejnění, 2022) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-253-5951-8 (1. zveřejnění, 2022) (ePDF)

Úvod

Už se vám někdy stalo, že vám vstaly vlasy hrůzou na hlavě? Už jste o někom slyšeli, že má ostré lokty? A už jste někdy byli zamilovaní až po uši? Vyprávěl vám někdo, že vzal nohy na ramena?

Asi tušíte, co všechna tato úsloví, rčení znamenají. Co se jimi chce vyjádřit. Ale přece jen – jste si jistí? Určitě víte, co to znamená, když je někdo něčí pravá ruka nebo když ruka ruku myje?

A odhalili jste, co mají tato úsloví společného? Ano, všechna se vážou k částem našeho těla. Lidské tělo je totiž nejpřirozenějším nástrojem, příkladem a obrazem, na kterém lze tolik věcí vysvětlit. Ruce, nohy, hlava, dokonce uši a oči, koleno, zuby nebo vlasy, na všech těchto částech těla lze demonstrovat, rychle a stručně říct, co máme na mysli. Nemusíme nic vysvětlovat, prostě použijeme úsloví podle lidského těla. Se svým tělem totiž máme všichni téměř stejné zkušenosti, naše těla jsou stejná.

Přesto mnohá úsloví z našeho jazyka mizí. Je to škoda. Pomáhají dělat češtinu bohatou, košatou a zábavnou.

Tak se alespoň na některá z nich pojďme společně podívat.

Skočit do toho po hlavě

Neměli jsme čas si to rozmyslet. Bylo to všechno rychlejší, než jsme čekali, a než jsme se rozkoupali, už to bylo.

Zkrátka, skočili jsme do toho rovnou po hlavě.

Hlava je oblíbenou částí těla, na které lze ukázat, demonstrovat, co chceme říct nebo vysvětlit. Ano, jistě, skočit po hlavě můžete do bazénu, do rybníka a ti, kteří riskují, skočí po hlavě do vody, aniž přesně vědí, jak je hluboká a co je na dně. Prostě skočíme-li do něčeho po hlavě, znamená to, že jsme se rozhodli skočit napřímo a odvážně hlavou napřed, ale bez rozmyslu, což nemusí

vždy dobře dopadnout. Kdybychom více přemýšleli, skok po hlavě bychom si možná rozmysleli, protože opatrnosti není nikdy nazbyt. Nestane se mi nic? Není to nebezpečné? Není pod hladinou kámen? Prostě skočit do něčeho po hlavě není moc pro váhavce. Je to úděl nadšenců, srdcařů a všech, kdo moc neřeší další kroky, kdo neřeší, jestli na tom pomyslném dně není kámen.

Někdy vás i okolnosti mohou donutit jít nebo skočit do něčeho po hlavě. Sedíte nad peřejí v kánoi a přemýšlíte, zda tu peřej pod sebou bezpečně sjedete. Zda na to vůbec máte, zda vlastně chcete. A jak tak váháte, přemýšlíte, bojíte se, loďka se k peřeji nenápadně přibližuje, proud je stále silnější, až najednou ouha! Už se vezete. Už se z toho nedostanete. Peřeji proplouváte, aniž jste nakonec doopravdy chtěli. A vidíte, ze břehu se může zdát, že jste neváhali, že jste do toho divokého místa na řece prostě skočili po hlavě.

„Skočit do něčeho po hlavě“ znamená, že jste se pro věc rozhodli velmi rychle, spontánně, intuitivně, spíše srdcem než rozumem. Uvědomujete si sice možná rizika, ale následky neřešíte.